

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och 4 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att äldre förmånstagare har rätt att få jämkad arbetslöshetsförmån även om maximitiden för utbetalning har gått ut. I propositionen föreslås dessutom att maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån börjar räknas från början då en person har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret för företagare förutsätter. Dessutom föreslås att ikraftträdelsebestämmelsen om utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån ändras så, att jämkad arbetslöshetsförmån kan beviljas fram till den 31 december 2004 även om maximitiden för utbetalning har gått ut. Det föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att full arbetslöshetsförmån, med avvikelse från bestämmelserna om jämkade

arbetslöshetsförmåner, kan utbetalas för enstaka dagar till anställda inom byggnads- och skogsbranscherna i sådana fall då de på grund av köld inte kan utföra något arbete. Det föreslås också att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras så, att statsandel inte betalas för arbetslöshetsdagpenning som erläggs för den tid ett sådant väderhinder föreligger.

Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits. Lagen om ändring av 4 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner avses träda i kraft den 1 januari 2004.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Jämkad arbetslöshetsförmån

I 4 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) bestäms om de situationer då jämkad arbetslöshetsförmån kan beviljas. Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner har enligt lagrummet en arbetssökande som utför deltidsarbete, om deltidsarbetet baserar sig på en arbetstidsförkortning som gjorts på arbetsgivarens initiativ, och en arbetssökande vars arbetstid per dag eller per vecka har förkortats på grund av permittering eller som är förhindrad att arbeta på grund av andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med den arbetssökandes anställningsvillkor eller arbetsförhållanden. Denna rätt har också en arbetssökande som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor samt en arbetssökande som har inkomst av företagsverksamhet eller eget arbete som utgör bisyssla. Enligt 4 kap. 6 § 1 mom. betalas jämkad arbetslöshetsförmån för högst 36 månader. Efter det att maximitiden för utbetalningen gått ut kan jämkad arbetslöshetsförmån betalas till en person som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor. Maximitiden tillämpas på de arbetslöshetsförmåner som betalats för tiden från och med den 1 april 2000.

Bestämmelserna om maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån gäller också personer som har rätt till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar. Även om en person fått arbetslöshetsdagpenning i 500 dagar kan dagpenning för tilläggsdagar betalas till utgången av den månad då personen fyller 60 år eller då maximitiden om 500 dagar går ut. Om maximitiden för utbetalning av jämkad förmån gått ut har en person inte rätt till jämkad förmån förrän han på nytt uppfyller arbetsvillkoret eller har arbetat sex månader i heltidsarbete. För en person som har rätt till tilläggsdagar nollas dock inte an-

talet dagpenningdagar då arbetsvillkoret uppfylls på det sätt som i allmänhet sker då arbetsvillkoret uppfylls, och dagpenningens storlek beräknas inte på nytt. I dessa situationer betalas förmånen för tilläggsdagarna till samma belopp som tidigare också efter det att arbetsvillkoret uppfyllts. Å andra sidan, om en person som får dagpenning för tilläggsdagar fortsätter deltidsarbete utan jämkad arbetslöshetsdagpenning, kan detta inverka på den senare ålderspensionen.

Maximitiden för utbetalning av jämkad förmån passar illa ihop med den rätt till utkomstskydd för arbetslösa som gäller personer med arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar och som fortgår på beskrivet sätt till dess personen uppnår den ålder som bestäms i lag. Av denna orsak föreslås att 4 kap. 6 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att sådana som får dagpenning och som före utgången av maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån har uppnått den ålder som berättigar till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § kan få jämkad förmån även om maximitiden för utbetalning av den jämkade arbetslöshetsförmånen har gått ut. I regeringsprogrammet har man kommit överens om att utreda vilka möjligheter äldre personer har att övergå i deltidsarbete utan att socialskyddet försvagas, och i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet förbättrar den föreslagna ändringen äldre personers möjligheter att sysselsättas på deltid utan försämringar i utkomstskyddet för arbetslösa. För att personer som övergått från arbetslöshetsdagpenning till arbetsmarknadsstöd inte skall hamna i en sämre ställning än sådana i samma åldersgrupp som får dagpenning föreslås att bestämmelsen också skall gälla sådana som får arbetsmarknadsstöd. Bestämmelsen skall förutom deltidsarbete också gälla andra grunder för jämkning.

Grunderna för beräkning av jämkad arbetslöshetsförmån innebär att det är mera lönsamt att under arbetslöshetstiden utföra till-

fälligt arbete eller deltidsarbete om man jämför med arbetslöshetsförmånen för en helt arbetslös person och därmed uppmuntrar de till att arbeta också i liten omfattning. Å andra sidan kan ersättningsnivån vid fortgående deltidsarbete, när lönen för deltidsarbetet och den jämkade dagpenningen räknas ihop, utgöra en tröskel för att söka sig till heltidsarbete. När det gäller inkomstrelaterad dagpenning dämpas denna effekt delvis av att det i lagen ingår bestämmelser om att nivån på den inkomstrelaterade dagpenningen skall fastställas på nytt också när en person uppfyllt arbetsvillkoret på basis av deltidsarbete. Avsikten med bestämmelsen om maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån är att förhindra sådana situationer där den jämkade förmånen blir en permanent lönesubvention för personer som inte arbetar heltid.

I nuvarande sysselsättningsläge kan maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån höja tröskeln för att söka sig till deltidsarbete. Mottagande av deltidsarbete och fortgående deltidsarbete bör dock stödas i sådana situationer då det inte finns heltidsarbete att tillgå och alternativet är att deltidsarbetet sägs upp och personen blir helt arbetslös. Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa kan jämkad arbetslöshetsförmån betalas fram till den 30 september 2003 även om maximitiden om 36 månader gått ut. Som en följd av ikraftträdelsebestämmelsen har det faktum att maximitiden för utbetalning gått ut inte hindrat utbetalningen av jämkade förmåner.

Det föreslås att ikraftträdelsebestämmelsen i 15 kap. 1 § 5 mom. ändras så, att jämkad arbetslöshetsförmån alltjämt kan betalas fram till den 31 december 2004 även om maximitiden gått ut.

Enligt 4 kap. 6 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa börjar maximitiden räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret för löntagare enligt 5 kap. 3 § förutsätter. Maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån borde nollas också då arbetsvillkoret för företagare uppfylls.

På denna grund föreslås att 4 kap. 6 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att beräkningen av maximitiden börjar från början också då en person efter det att maximitiden för utbetalning gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 7 § förutsätter.

1.2. Arbetslöshetsförmån som betalas vid väderhinder

Enligt 2 kap. 1 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa betraktas en person som är permitterad på heltid för minst en obruten kalendervecka som arbetslös. Som arbetslös betraktas dessutom bl.a. en deltidsarbetande och en permitterad vars arbetstid har förkortats.

Enligt 4 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa har bl.a. en arbetssökande vars arbetstid per dag eller per vecka har förkortats på grund av permittering rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner. Den jämkade arbetslöshetsförmånen bestäms enligt 4 kap. 2 § i lagen på grundval av arbetsinkomsten under jämkningsperioden. En arbetssökande har inte rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner om hans arbetstid per vecka har förkortats på grund av permittering och den under kontrollperiodens kalendervecka och i övriga fall under jämkningsperioden i fråga överskrider 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

Avbrott som beror på väderhinder jämställs inom systemet för utkomstskydd för arbetslösa med permittering. Därmed bedöms avbrott i arbetet som beror på väderhinder som övriga permitteringssituationer. Om det är fråga om ett sammanhängande avbrott som fortgår minst en kalendervecka är det fråga om permittering på heltid, och personens arbetslöshetsförmåner fastställs på samma sätt som då det gäller arbetslöshetsförmånerna för en helt arbetslös person. Om det är fråga om enstaka dagar då väderhinder föreligger, avgörs personens rätt till arbetslöshetsförmåner under dessa dagar utgående från bestämmelserna om jämkade arbetslöshetsförmåner.

Även finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa vid avbrott i arbetet som beror på

väderhinder är jämställd med den som tillämpas på permitteringar. Därmed betalas inte statsandel för inkomstrelaterade dagpenningar för sådan tid.

Väderhinder beror inte på några arbetstidsarrangemang och det är heller inte fråga om någon sådan permittering som definieras i arbetsavtalslagen (55/2001), även om situationen tolkas som en sådan vid tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det är här fråga om ett hinder för arbetet som beror på yttre omständigheter, ett hinder som inte någondera av arbetsavtalets parter genom sitt eget agerande kan påverka. Utgående från vissa kollektivavtal kan det före arbetet inleds göras en utvärdering av de förhållanden som råder på de enskilda arbetsplatserna och i samband härmed överenskommas om de förutsättningar som skall råda för att väderhinder skall anses föreligga. Till sådana restriktioner som hindrar arbetstagarna från att utföra arbete hör bl.a. köldgränser. Restriktioner uppstår också på grund av de begränsningar som gäller för användningen av olika maskiner. Allt eftersom arbetet fortskrider kan nya avtal om gällande restriktioner ingås. Arbetsgivaren har rätt att beordra de personer som inte kan utföra sitt arbete på grund av väderhinder att utföra sådana arbetsuppgifter som inte är beroende av väderleken. Om det inte finns några sådana uppgifter att erbjuda, är det fråga om en arbetsdag då väderhinder föreligger.

Det föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att en arbetstagare under den tid han inte kan utföra sitt arbete på grund av väderhinder inte omfattas av jämkade arbetslöshetsförmåner, utan får en lika stor arbetslöshetsförmån som han skulle vara berättigad till ifall han vore helt arbetslös. I anslutning härtill föreslås att en definition på väderhinder tas in i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt propositionen skall 1 kap 5 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att en ny 12 punkt som innehåller en definition på väderhinder tas in i lagrummet. Med väderhinder skall avses ett sådant hinder för arbetets utförande inom byggnads- och skogsbranscherna som orsakas av köld. Det föreslås att ett nytt 2 mom. tas in i lagens 4 kap. 1 § i vilket föreskrivs att ett sådant hin-

der som nämns ovan och som beror på väderleken inte betraktas som en sådan förkortad arbetstid per dag eller per vecka som utgör grund för jämkade arbetslöshetsförmåner och som avses i paragrafens 1 mom. Vidare fogas ett nytt 3 mom. till samma paragraf enligt vilket den arbetslöshetsförmån som betalas för den tid väderhindret varar skall vara lika stor som den förmån som personen skulle ha rätt till ifall han vore helt arbetslös. I lagrummet regleras även de inkomster från arbetsgivaren som utgör hinder för erhållande av arbetslöshetsförmån medan väderhinder föreligger.

Det föreslås att 11 kap. 4 § 3 mom. ändras så, att till den fogas en bestämmelse enligt vilken förfarandet gällande gruppermittering tillämpas vid utlåtandeförfarandet också då väderhinder föreligger. Detta innebär att Arbetskraftsbyrån eller Arbetskraftskommissionen på begäran av förmånsbetalaren ger ett utlåtande om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3-7 §. Då arbetet för färre än tio arbetstagare förhindras på grund av väderhinder skall dessa personer registrera sig som arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån på det sätt som Arbetskraftsbyrån bestämmer den första dagen då hindret föreligger. Registreringen kan ske personligen genom anmälan vid Arbetskraftsbyrån, men också t.ex. per telefon eller e-post då detta godkänns av Arbetskraftsbyrån. Utlåtandeförfarandet motsvarar rådande praxis.

1.3. Finansiering

Det föreslås att 4 § 2 mom. lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras så, att en ny bestämmelse tas in i lagrummet enligt vilken statsandel inte betalas för inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på sådant väderhinder som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Jämkad arbetslöshetsförmån

Under den tid som bestämmelsen om maximitiden tillämpats har varje månad i genomsnitt 19 500 mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, 10 300 mottagare av arbetsmarknadsstöd och 3 300 mottagare av grunddagpenning fått jämkad arbetslöshetsförmån. Av alla som fick dagpenning under året har ca 27 procent fått jämkad dagpenning. Av dem som får arbetsmarknadsstöd har 15 procent mottagit jämkat arbetsmarknadsstöd. Längst har jämkad dagpenning betalats till dem som får jämkad dagpenning på basis av deltidsarbete eller företagsverksamhet.

På årsnivå uppgår antalet personer som får en arbetslöshetsförmån och som uppfyller maximitiden om 36 månader till uppskattningsvis ca 1 000 i fråga om förtjänstskyddet, till 320 i fråga om grunddagpenningen och till 1 300 i fråga om arbetsmarknadsstödet. Antalet 55 år fyllda av dessa uppgår till 500 i fråga om förtjänstskyddet, 60 i fråga om grunddagpenningen och ca 350 i fråga om arbetsmarknadsstödet. Av de personer som fyllt 55 år och som får jämkad arbetslöshetsdagpenning omfattas ca två tredjedelar av systemet med tilläggsdagar. Om maximitiden tillämpades skulle sannolikt de flesta äldre personer som får arbetslöshetsdagpenning avstå från sitt deltidsarbete eftersom en period utan dagpenning inverkar på nivån på åderspensionen. I dessa fall skulle de få full arbetslöshetsdagpenning. Om maximitiden inte tillämpas skulle de sannolikt fortsätta i deltidsarbete och få jämkad arbetslöshetsdagpenning. Om maximitiden för äldre personer slopas minskar således kostnaderna. När det gäller den inkomstrelaterade dagpenningen är verkningen 1,6 miljoner euro på årsnivå och när det gäller grunddagpenningen 60 000 euro. Statens andel skulle i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen minska med ca 280 000 euro och i fråga om grunddagpenningen med 60 000 euro.

År 2003 skulle utgifterna för inkomstrelaterade dagpenningar sjunka med ca 200 000 euro, varav statens andel uppgår till 35 000 euro, arbetslöshetsförsäkringsfondens andel till 155 000 euro och arbetslöshetskassornas andel till 11 000 euro. När det gäller grunddagpenningen är verkningen ca 10 000 euro 2003.

Det är svårare att förutspå vad personer

som får arbetsmarknadsstöd och personer under 55 år som får arbetslöshetsdagpenning gör när maximitiden går ut. T.ex. personer som får arbetsmarknadsstöd kan försöka fortsätta deltidsarbete för att uppfylla arbetsvillkoret. Om hälften av personerna skulle försöka få heltidsarbete eller fortsätta deltidsarbete utan arbetslöshetsförmån efter det att maximitiden gått ut och hälften skulle avstå från deltidsarbete och få full arbetslöshetsförmån skulle förändringen i nuvarande arbetslöshetssituation inte ha några betydande verkningar fram till utgången av 2004. På längre sikt skulle det dock uppstå kostnader om jämkad arbetslöshetsförmån betalas fortgående utan maximitid.

Dagar då väderhinder föreligger

En vecka då temperaturen sjunker under köldgränsen för en dag och för vilken för närvarande inte betalas jämkad dagpenning ger upphov till kostnader inom det inkomstrelaterade utkomstskyddet. Antalet dagar för vilka dagpenning skall utbetalas kommer enligt uppskattning att öka med 25 000, om väderhinder anses föreligga de dagar i Norra Finland då temperaturen sjunker till minst 20 minusgrader och i övriga landet då temperaturen är minst 15 minusgrader. De extra kostnaderna för den inkomstrelaterade dagpenningen inom byggnads- och skogsbranscherna har uppskattats till sammanlagt 1,3 milj. euro. Utgifterna för den inkomstrelaterade dagpenningen sjunker dock för de veckor då kölldagarna är 2-4 till antalet med ca 0,3 milj. euro. Ändringens kostnadseffekt uppgår till ca 1 milj. euro. Ändringen påverkar framför allt byggnadsbranschen, inom vilken den berör ca 8 500 personer.

Då lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras på det sätt som föreslås har ändringen inte några verkningar på statsandelen för inkomstrelaterad dagpenning. Arbetslöshetsförsäkringsfondens andel ökar på grund av förslaget med 945 000 euro och arbetslöshetskassornas andel med 55 000 euro. Den föreslagna ändringen har inte någon större inverkan på grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet, och ändringen ökar därför inte statens andel av kostnaderna.

2.2. Verkningar i fråga om olika medborgargrupperns ställning

Jämkad arbetslöshetsförmån

Flest personer som får jämkad dagpenning finns i de åldersgrupper där det också finns flest personer som får inkomstrelaterad dagpenning. Ju längre jämkad dagpenning har betalats desto större andel av mottagarna hör till de äldre åldersgrupperna. Gruppen med 55 år fyllda utgör dock ett undantag eftersom den andel som får jämkad dagpenning av alla mottagare i åldersklassen är lägst i denna åldersklass, dvs. 14 procent. Sådana personer som har rätt till tilläggsdagar har sällan utfört deltidsarbete under arbetslöshetstiden. Av dem som fått jämkad dagpenning över 30 månader är dock drygt hälften sådana som fyllt 55 år. Knappt två procent av alla som får jämkad dagpenning har haft rätt till tilläggsdagar, medan drygt en tredjedel av de personer som har fått jämkad dagpenning över 30 månader fick dagpenning för tilläggsdagar.

De som får jämkad dagpenning fördelar sig mycket ojämnt på olika yrkesgrupper och arbetslöshetskassor. Enligt registeruppgifter om förtjänstskyddet har jämkad dagpenning fortlöpande betalats längst till personer som arbetat med fastighetskötsel eller städning eller i sekreterar- eller kontorsarbete. Mest jämkad dagpenning betalas till medlemmar i Servicebranschernas arbetslöshetskassa och Kommunsektorns arbetslöshetskassa.

Av dem som fått jämkad dagpenning har tre fjärdedelar varit kvinnor. Det är vanligare att män får jämkad arbetslöshetsförmån under endast en kort tid. Av de män som fått jämkad inkomstrelaterad dagpenning har 63 procent fått jämkad dagpenning under högst ett halvt år. För kvinnornas del är motsvarande procentandel 48 procent. När nuvarande bestämmelser tillämpas berörs kvinnor oftare än män av att maximitiden går ut. Eftersom det är vanligare att kvinnor fortlöpande får jämkad förmån går maximitiden också snabbare ut för dem. Den föreslagna förlängningen av maximitiden gagnar framför allt sådana som arbetar inom lågavlönade kvinnobranscher eftersom det inom dessa branscher i stor utsträckning utförs arbeten som omfattas av jämkad arbetslöshetsförmån.

Dagar då väderhinder föreligger

Om antalet dagar då väderhinder råder uppgår till 2-4 under samma vecka, betalas jämkad dagpenning till ett större belopp än vad som skulle betalas för arbetslösa dagar. Om full dagpenning betalas för arbetslösa dagar, uppstår de största förlusterna i de situationer då antalet dagar med väderhinder uppgår till två under samma vecka. Skillnaden minskas dock av 90-procentsregeln, som tillämpas redan på medelinkomstnivå. Den jämkade dagpenningen och arbetsinkomsten kan sammanlagt uppgå till högst 90 procent av den lön som ligger till grund för dagpenningen.

I situationer där det är fråga om enstaka dagar med väderhinder blir den fulla dagpenning som betalas större än den är enligt nuvarande lagstiftning, eftersom jämkad dagpenning enligt den bestämmelse som reglerar jämkningen inte överhuvudtaget kan betalas om arbetstiden överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

Endast i de fall då dagpenningen har fastställts utgående från den lägsta lön som kan erhållas för arbetet i fråga uppgår dagpenningen för arbetslösa dagar till ett större belopp än den jämkade dagpenningen. Om situationen vore den motsatta, skulle en övergång till utbetalning av dagpenning för arbetslösa dagar leda till de allra största förlusterna.

Ändringen ger upphov till ett lika stort antal vinnare som förlorare. Inkomstökningen för vinnarna är dock betydligt större än den förlust som uppstår på grund av två eller flera dagar då väderhinder föreligger. Ju lägre inkomstnivån är, desto större blir inkomstförlusten om full arbetslöshetsdagpenning utbetalas för dagar då väderhinder råder. Detta gäller i alla de fall då antalet kölldagar uppgår till tre eller fyra i veckan. Om antalet kölldagar däremot är två i veckan, skall numera 90-procentsregeln tillämpas på lägre inkomstnivåer och därmed kan förlusten i euro bli större i de högre löneklasserna.

Enligt byggnadsförbundets uppskattning uppgår antalet kvinnor som kommer att omfattas av bestämmelsen om väderhinder till tre procent. Eftersom de branscher som be-

rörs av väderhinder är mansdominerade gagnar den föreslagna ändringen framför allt män.

3. Beredningen av propositionen

På basis av det inkomstpolitiska avtalet för åren 2003-2004 tillsattes under ledning av social- och hälsovårdsministeriet en trepartsarbetsgrupp som hade till uppgift att utreda om utbetalningen av jämkad dagpenning till dem som erhållit den under den maximala tiden om 36 månader skall fortsätta och om, och i så fall under vilka förutsättningar, det är möjligt att ändra lagen om utkomstskydd för arbetslösa så, att arbetstagare som permitteras på grund av väderhinder kan jämställas med arbetstagare som är permitterade på heltid. I det utredningsarbete som social- och hälsovårdsministeriet inledde deltog social- och hälsovårdsministeriet och de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. Under utredningsarbetet hördes arbetsministeriet och byggnadsindustriförbundet.

Propositionen har utgående från utredningen beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. Arbetsministeriet, Folkpensionsanstalten, Försäkringsinspektionen, Arbetslöshetsförsäkringsfonden och Arbetslöshetskassornas samorganisation rf har hörts i samband med beredningen.

4. Närmare bestämmelser

4.1. Statsrådsförfordningar

Bemyndigandet gäller en förordning av statsrådet med närmare bestämmelser om de förhållanden under vilka väderhinder kan anses föreligga. Dessutom skall en förordning av statsrådet reglera de arbetsuppgifter som inte kan utföras då väderhinder föreligger.

5. Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits. Ikraftträdelsebestämmelsen om maximitiden i 15 kap. 1 § 5 mom. lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas från och med den 1 oktober 2003. Bestämmelsen i 4 kap. 1 § 2 och 3 mom. skall tillämpas från och med den 1 januari 2004. Lagen om ändring av 4 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner skall träda i kraft den 1 januari 2004.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 4 kap. 6 § 1 och 2 mom., 11 kap. 4 § 3 mom. och 15 kap. 1 § 5 mom., och fogas till 1 kap. 5 § 1 mom. en ny 12 punkt, till 1 kap. 5 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., samt till 4 kap. 1 § nya 2 och 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) väderhinder sådant hinder för utförande av arbete i anställningsförhållande inom byggnads- och skogsbranscherna som enbart och direkt orsakas av köld och på grund av vilket arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön i enlighet med 2 kap. 12 § 2 mom. arbetsavtalslagen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de förhållanden under vilka väderhinder kan anses föreligga och om vilka arbetsuppgifter som inte kan utföras på grund av ett sådant hinder.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

1 §

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner

Som förkortad arbetstid per vecka betraktas inte arbetstid som förkortats på grund av sådant väderhinder som förhindrar arbetets utförande under en eller flera dagar. Den köldgräns vid vilken väderhinder föreligger fastställs inom byggnadsbranschen särskilt för varje arbetsplats innan arbetet inleds, med beaktande av byggnadsskedet och de förhållanden som råder på arbetsplatsen i övrigt. Inom skogsbranschen kan på motsvarande sätt vid behov den köldgräns på förhand fastställas vid vilken väderhinder föreligger och det inte rimligen kan begäras att arbete utförs utomhus.

I en sådan situation som avses i 2 mom. betalas en lika stor arbetslöshetsförmån som

den som skulle betalas om personen i fråga vore helt arbetslös. Om arbetsgivaren på grund av väderhinder har betalat eller är skyldig att betala lön eller annat vederlag eller annan ersättning för arbete som inte kunnat utföras, betalas inte någon arbetslöshetsförmån för sådan arbetsdag.

6 §

Maximitid

Jämkad arbetslöshetsförmån betalas för högst 36 månader. På grundval av 1 § 3 punkten kan jämkad arbetslöshetsförmån betalas även efter nämnda maximitid. Maximitiden för utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån tillämpas inte på en person som före utgången av den har uppnått den ålder som anges i 6 kap. 9 §.

Maximitiden börjar räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 eller 7 § förutsätter.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

I fråga om den som är gruppermitterad och den som är förhindrad att utföra arbete på grund av väderhinder ger Arbetskraftsbyrån

eller Arbetskraftskommissionen på begäran av Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassan utlåtande endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3–7 §. Med gruppermitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagare.

15 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Utan hinder av 4 kap. 6 § 1 mom. i denna lag kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1 mom. 1–4 punkten fram till den 31 december 2004.

Denna lag träder i kraft den 200. Lagens 4 kap. 1 § 2 och 3 mom. tillämpas från och med den 1 januari 2004 och 15 kap. 1 § 5 mom. från och med den 1 oktober 2003.

Folkpensionsanstalten eller Arbetslöshetskassan rättar på tjänstens vägnar ett sådant beslut om arbetslöshetsförmån som fattats innan denna lag träder i kraft, om jämkad arbetslöshetsförmån har avslagits på grund av att den maximitid för utbetalningen som avses i denna lag har gått ut.

2.

Lag

om ändring av 4 § 2 mom. lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1301/2002, som följer:

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

För inkomstrelaterade dagpenningar för
permitteringstid, för inkomstrelaterade dag-
penningar som grundar sig på väderhinder
enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten lagen
om utkomstskydd för arbetslösa och för

tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § lagen om ut-
komstskydd för arbetslösa betalas inte
statsandel. Som arbetslöshetsförsäkringsfon-
dens andel betalas till arbetslöshetskassan för
dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifter-
na.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 3 oktober 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

1.**Lag****om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 4 kap. 6 § 1 och 2 mom., 11 kap. 4 § 3 mom. och 15 kap. 1 § 5 mom., och fogas till 1 kap 5 § 1 mom. en ny 12 punkt, till 1 kap. 5 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., samt till 4 kap 1 § nya 2 och 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) väderhinder sådant hinder för utförande av arbete i anställningsförhållande inom byggnads- och skogsbranscherna som enbart och direkt orsakas av köld och på grund av vilket arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön i enlighet med 2 kap. 12 § 2 mom. arbetsavtalslagen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de förhållanden under vilka väderhinder kan anses föreligga och om vilka arbetsuppgifter som inte kan utföras på grund av ett sådant hinder.

4 kap.

**Jämka och minskade arbetslöshets-
förmåner**

1 §

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner

*Som förkortad arbetstid per vecka betrak-
tas inte arbetstid som förkortats på grund
av sådant väderhinder som förhindrar ar-
betets utförande under en eller flera dagar.
Den köldgräns vid vilken väderhinder före-
ligger fastställs inom byggnadsbranschen
särskilt för varje arbetsplats innan arbetet
inleds, med beaktande av byggnadsskedet
och de förhållanden som råder på arbets-
platsen i övrigt. Inom skogsbranschen kan
på motsvarande sätt vid behov den köld-
gräns på förhand fastställas vid vilken vä-
derhinder föreligger och det inte rimligen
kan begäras att arbete utförs utomhus.*

*I en sådan situation som avses i 2 mom.
betalas en lika stor arbetslöshetsförmån
som den som skulle betalas om personen i
fråga vore helt arbetslös. Om arbetsgivaren
på grund av väderhinder har betalat eller
är skyldig att betala lön eller annat veder-
lag eller annan ersättning för arbete som
inte kunnat utföras, betalas inte någon ar-
betslöshetsförmån för sådan arbetsdag.*

6 §

Maximitid

Jämka arbetslöshetsförmån betalas för
högst 36 månader. På grundval av 1 § 3
punkten kan jämka arbetslöshetsförmån
betalas även efter nämnda maximitid.

6 §

Maximitid

Jämka arbetslöshetsförmån betalas för
högst 36 månader. På grundval av 1 § 3
punkten kan jämka arbetslöshetsförmån
betalas även efter nämnda maximitid. Max-
imitiden för utbetalning av jämka arbets-
löshetsförmån tillämpas inte på en person
som före utgången av den har uppnått den
ålder som anges i 6 kap. 9 §.

Gällande lydelse

Maximitiden börjar räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § förutsätter.

Föreslagen lydelse

Maximitiden börjar räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 eller 6 § förutsätter.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

I fråga om den som är gruppermitterad ger Arbetskraftsbyrån eller Arbetskraftskommissionen på begäran av Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassan utlåtande endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3–7 §. Med gruppermitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagare.

I fråga om den som är gruppermitterad och den som är förhindrad att utföra arbete på grund av väderhinder ger Arbetskraftsbyrån eller Arbetskraftskommissionen på begäran av Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassan utlåtande endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3–7 §. Med gruppermitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagare.

15 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Utan hinder av 4 kap. 6 § 1 mom. i denna lag kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1–4 punkten fram till den 30 september 2003.

Utan hinder av 4 kap. 6 § 1 mom. i denna lag kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1 mom. 1–4 punkten fram till den 31 december 2004.

14
Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 200. Lagens 4 kap. 1 § 2 och 3 mom. tillämpas från och med den 1 januari 2004 och 15 kap. 1 § 5 mom. från och med den 1 oktober 2003.

Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan rättar på tjänstens vägnar ett sådant beslut om arbetslöshetsförmån som fattats innan denna lag träder i kraft, om jämkad arbetslöshetsförmån har avslagits på grund av att den maximitid för utbetalningen som avses i denna lag har gått ut.

2.

Lag

om ändring av 4 § 2 mom. lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med Riksdagens beslut ändras i lagen den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1301/2002, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

För inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid och för tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas inte statsandel. Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till arbetslöshetskassan för dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifterna.

För inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid, för *inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder* enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas inte statsandel. Som arbetslöshetsförsäkrings-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fondens andel betalas till arbetslöshetskassan för dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
